

**POHJOIS-KARJALAN
PELASTUSLAITOS**

Suun SOTE

Valvontasuunnitelma 2019

**Pohjois-Karjalan pelastuslaitos – liikelaitos
johtokunta**

29.1.2019

Sisälllys

1. VALVONTASUUNNITELMAN TARKOITUS.....	3
2. VALVONTATOIMENPITEIDEN SUUNNITTELU	4
2.1 YRITYSTEN JA LAITOSTEN MÄÄRÄAIKAISET VALVONTAKÄYNNIT.....	5
2.2 ASUINRAKENNUKSIEN JA NIIHIN VERRATTAVIEN VALVONTAKOHTTEIDEN MÄÄRÄAIKAISET VALVONTAKÄYNNIT	7
2.3 PALOTURVALLISUUDEN ITSEARVIOINTI	9
3 VALVONTAYHTEISTYÖ MUIDEN VIRANOMAISTEN JA TAHOJEN KANSSA	11
4. MUUT TARKASTUKSET JA KATSELMUKSET	13
4.1 PELASTUSLAITOKSEN EPÄSÄÄNNÖLLISESTI SUORITTAMAT TARKASTUKSET JA KATSELMUKSET	13
4.1.1 Jälkitarkastus	13
4.1.2 Eriyinen palotarkastus.....	13
4.1.3 Ylimääräinen palotarkastus	15
4.1.4 Palontutkinta.....	15
4.1.5 Muita epäsäännöllisiä tarkastuksia ja katselmuksia	17
4.2 KEMIKAALIKOHTTEIDEN VALVONTA	17
4.2.1 Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi	17
4.2.2 Öljylämmityslaitteistot ja öljysäiliöiden valvonta	17
4.2.3 Pyrotekniset tuotteet	18
5. ASIAKIRJAVALVONTA.....	18
5.1 POISTUMISTURVALLISUUSSELVITYSTEN VALVONTA	18
5.2. PELASTUSSUUNNITELMIEN VALVONTA	18
6. VALVONNAN TOTEUTUMISEN SEURANTA.....	21
7. VALVONNAN RESURSSIT.....	21
8. VALVONTAKÄYNTIEN MAKSULLISUUS.....	23
9. VUODEN 2018 ARVIOINTI	23
9.1 VALVONTAKÄYNNIT YLI 75-VUOTIAIDEN KOTITALOUKSIIN	23
9.2 PELASTUSTOIMEN ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN KEHITTÄMISTYÖRYHMÄ.....	24
9.3 IKÄIHMISEN KOTONA ASUMISEN TURVALLISUUS(IKAT).....	25
10. VUODEN 2019 ONNETTOMUUKSIEN EHKÄISYN KEHITTÄMINEN.....	25
10.1 PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTO	26
10.2 OPETURVA II	26
10.3 PALORISKI-ILMOITUKSET JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ.....	27

1. Valvontasuunnitelman tarkoitus

Pelastuslain 379/2011/78§ mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä ei enää määritellä palotarkastettavia kohteita, vaan pelastuslaitos määrittelee itse palotarkastettavat kohteet alueella esiintyvien riskien perusteella. Pelastuslain 79 § velvoittaa pelastuslaitokset laatimaan valvontasuunnitelman valvontatehtävän toteuttamisesta. Palotarkastusten lisäksi ja niiden yhteydessä alueen pelastusviranomaisen suorittaa myös asiakirjavalvontaa, jonka tarkoituksena on varmistaa pelastuslain velvoitteiden noudattamista kotoon tai muussa kohteessa. Tämä tapahtuu esimerkiksi asukkaan täyttämän paloturvallisuuden itsearviointilomakkeen, kohteen laatiman pelastussuunnitelman sekä muiden palo- ja poistumisturvallisuudesta laadittujen asiakirjojen arvioinnilla. Valvontasuunnitelmalla kohdennetaan pelastuslaitoksen valvontaa kohteisiin riskien mukaisesti ja pyritään vaikuttamaan onnettomuuksien määrään entistä tehokkaammin. Valvontasuunnitelma perustuu palvelutasopäätökseen ja riskien arviointiin.

Valvontasuunnitelman pohjautuu valtakunnalliseen ohjeistukseen ja suunnitelma päivitetään vuosittain. Pelastuslain 96 § mahdollistaa maksun perimisen valvontasuunnitelman mukaisista palotarkastuksista. Asuinrakennusten ja niihin verrattavien valvontakohteiden yleiset palotarkastukset ovat asukkaille maksuttomina, mutta yritysten ja laitosten palotarkastuksista peritään maksu. Tässä valvontasuunnitelmassa määritellään mitä tarkastuksia Pohjois-Karjalan pelastuslaitos tekee. Tarkastusten maksu määritellään erillisessä taksa- ja palveluhinnastossa. Maksullisuutta käsitellään tarkemmin osassa 8 (palotarkastusten maksullisuus). Valvontasuunnitelman laatimisesta on vastannut riskienhallintapäällikkö apunaan palotarkastusvastaavat. Valvontasuunnitelma päivitetään vuosittain ja sen hyväksyy P-K: n pelastuslaitos – liikelaitoksen johtokunta.

Valvontasuunnitelmaan kerätään tiedot toteutuneista valvontatoimenpiteistä sekä onnettomuuksien ehkäisyyn käytetyistä resursseista ja pyritään analysoimaan toimenpiteiden vaikuttavuutta. Edellisen vuoden toiminnasta saaduilla kokemuksilla kehitetään valvontaa vuosittain. Aluehallintovirasto valvoo valvontasuunnitelman toteutumista osana pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason valvontaa. Valvontasuunnitelma toimitetaan tiedoksi aluehallintovirastolle.

Tähän valvontasuunnitelmaan on koottu vuonna 2019 suoritettavat valvontakäynnit sekä paloturvallisuuden itsearviointi-menetelmällä tavoiteltavat kohteet. Kohteiden tarkastusvälien määrittelyssä on käytetty valtakunnallisen valvontasuunnitelmaohjeen periaatteellisia tarkastusvälejä ja kohdekohtaista riskienarviointia.

Suunnitelmassa käsitellään lisäksi muut valvontatoimenpiteet, yhteistoiminta onnettomuuksien ehkäisyssä muiden valvontaviranomaisten kanssa, valvontatehtäviin kohdistettavat resurssit sekä se miten valvontavelvoitteen toteutumista seurataan. Valvonta kohdistuu lainsäädännössä pelastusviranomaisten valvottavaksi määrättyjen säännösten vastaiseen toimintaan, toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi sekä toiminnan tuloksellisuuden seurantaan. Valvonnassa korostetaan kohteen oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa. Valvonnalla pyritään osaltaan tukemaan ja kehittämään kohteen omaa turvallisuuskulttuuria.

Valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja. Valvontasuunnitelma löytyy pelastuslaitoksen internet sivuilta, joiden kautta alueen asukkaat ja kohteiden edustajat pääsevät tutustumaan sen sisältöön.

2. Valvontatoimenpiteiden suunnittelu

Pelastuslain (379/2011) tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Riskinä voidaan tällöin tarkastella henkeen, omaisuuteen, ympäristöön ja kulttuuriarvoihin kohdistuvia uhkia. Valvontakäynnit pyritään kohdentamaan näiden riskien perusteella huomioiden alueen erityispiirteitä ja yhteiskunnan muutoksia. Valvontakohteet jaetaan tässä suunnitelmassa kahteen pääluokkaan: Yrityksiin ja laitoksiin (A1-A6) sekä asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksiin (A7). Yritysten ja laitosten suunniteltu valvontamäärä muuttuu jonkin verran vuoden aikana. Määrän muuttuminen johtuu yleensä kiinteistön käyttötarkoituksen muuttumisen, yrityksen lopettamisen tai rakennuksen purkamisen johdosta. Meneillä olevan tarkastusvuoden aikana perustetut yritykset ja laitokset tulevat tarkastusten piiriin vasta seuraavina vuosina, eivätkä siis korvaa poistumisista johtuvaa vajetta kuluvalle kaudella. Mikäli jonkun kohteen valvontakäyntiä ei ehditä tai pystytä suorittamaan suunnitellun kalenterivuoden aikana, kohteet huomioidaan seuraavan vuoden suunnitelmassa ja ne pyritään tarkastamaan tammi-maaliskuun aikana. Vuoden 2018 palotarkastuksia ei siirtynyt vuodelle 2019.

2.1 Yritysten ja laitosten määräaikaiset valvontakäynnit

Valvontasuunnitelmassa kaikille kohteille, jotka eivät ole asuinrakennuksia tai niihin paloturvallisuuden suhteen rinnastettavia kohteita on määritelty palotarkastusohjelmaan tarkastusvälit. Kohteiden tarkastusvälit vaihtelevat 1 ja 10 vuoden välillä.

Yritysten ja laitosten tarkastusvälin määrittämisessä sovellettiin seuraavia periaatteita:

- Yrityksissä ja laitoksissa sattuu vain vähän menehtymisiä tai loukkaantumisia joten tarkasteluvälin määrittämisen lähtökohtana on valtakunnallisessa valvontasuunnitelmaohjeessa käytetty tulipalon aiheuttamaa omaisuusvahinkoriskiä. Omaisuusvahinkoriskin lisäksi on arvioitu myös suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritty huomioimaan merkittävien kulttuuri- ja ympäristöarvojen riskit. Omaisuusvahinkoriskit on saatu VTT:n seulomista PRONTO -tilastoista syttymis-taajuustiheyden ja vahinkojen odotusarvona. Tämän riskienarvioinnin lopputuloksena on päädytty periaatteellisiin tarkastusväleihin kohdetyypeittäin.
- Joidenkin yksittäisten kohteiden tarkastusvälejä lyhennetään tai pidennetään perustarkastusvälistä riskienarviointiin perustuen. Tarkastusväliä voidaan muuttaa myös tapahtuneiden onnettomuuksien, paloilmoittimen erheellisten hälytysten tai muun perustellun syyn vuoksi. Muutettaessa kohteen tarkastusväliä tulee muutoksen perusteet käydä läpi kohteen edustajalle ja kirjata palotarkastusohjelmaan. Päätöksen muutoksesta tekee valvontakäynnin suorittanut pelastusviranomaisen yhteistyössä alueen valvontavastaavan kanssa.
- Valvontasuunnitelmassa voidaan tarvittaessa painottaa jotain kohderyhmää, jossa on havaittu riskejä tai johon kohdistetaan muutenkin esim. valtakunnallista turvallisuuskampanjointia.

Yritys- ja laitospöytäkohteiden määräaikaiset valvontakäynnit on esitetty taulukossa 1(s.6). Viimeisessä sarakkeessa (TA 2019) on luettavissa tarkastettava kokonaismäärä joka on 645 kpl. Vuoden kuluessa tarkastuskohteita voi poistua kiinteistön käyttötarkoituksen muuttumisen, yrityksen lopettamisen tai rakennuksen purkamisen johdosta. Poistuma on huomioitu tavoitteessa ja sen määrä on arvioitu toteutuneiden vuosien perusteella. Valvontakäyntien toteutumista seurataan kuukausittain vertaamalla toteumaa tavoitteeseen. Ensimmäisessä osataulukossa ovat valvontakäynnit kunnittain/paloasemittain. Toisessa osataulukossa ovat valvontakäynnit palvelualueittain. Viimeisessä osataulukossa ovat valvontakäynnit koko pelastuslaitoksen alueella.

Yritysten ja laitosten valvontakäynnit (A1-A6 - kohteet) 2019

Kunta/paloasema		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TA 2019
Ilomantsi	Tavoite	4	7	11	14	18	21	21	25	28	32	33	33	33
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joensuu	Tavoite	25	49	74	99	124	148	148	173	198	222	247	247	247
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joensuu (paloas.)	Tavoite	18	35	53	70	88	105	105	123	140	158	175	175	175
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eno (paloas.)	Tavoite	2	4	5	7	9	11	11	13	14	16	18	18	18
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pyhäselkä (paloas.)	Tavoite	3	6	9	12	15	17	17	20	23	26	29	29	29
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kihtelysvaara (paloas.)	Tavoite	2	4	5	7	9	11	11	13	14	16	18	18	18
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuupovaara (paloas.)	Tavoite	1	1	2	3	4	4	4	5	6	6	7	7	7
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Juuka	Tavoite	2	5	7	10	12	14	14	17	19	22	24	24	24
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitee	Tavoite	6	12	18	24	30	35	35	41	47	53	59	59	59
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitee (paloas.)	Tavoite	4	8	12	16	21	25	25	29	33	37	41	41	41
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kesälahti (paloas.)	Tavoite	2	4	5	7	9	11	11	13	14	16	18	18	18
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontiolahti	Tavoite	4	8	13	17	21	25	25	29	34	38	42	42	42
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Outokumpu	Tavoite	4	7	11	14	18	22	22	25	29	32	36	36	36
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lieksa	Tavoite	6	11	17	23	29	34	34	40	46	51	57	57	57
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liperi	Tavoite	5	10	15	20	25	29	29	34	39	44	49	49	49
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nurmes	Tavoite	2	4	6	8	10	11	11	13	15	17	19	19	19
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polvijärvi	Tavoite	3	6	10	13	16	19	19	22	26	29	32	32	32
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rääkkylä	Tavoite	2	3	5	6	8	9	9	11	12	14	15	15	15
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tohmajärvi	Tavoite	3	5	8	11	14	16	16	19	22	24	27	27	27
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtimo	Tavoite	1	1	2	2	3	3	3	4	4	5	5	5	5
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Palvelualue		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TA 2019
Joensuun palvelualue	Tavoite	22	44	67	89	111	133	133	155	178	200	222	222	222
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-22	-44	-67	-89	-111	-133	-133	-155	-178	-200	-222	-222	-222
Pielisen Karjalan palvelualue	Tavoite	11	21	32	42	53	63	63	74	84	95	105	105	105
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-11	-21	-32	-42	-53	-63	-63	-74	-84	-95	-105	-105	-105
Vaara Karjalan palvelualue	Tavoite	10	20	31	41	51	61	61	71	82	92	100	100	100
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-10	-20	-31	-41	-51	-61	-61	-71	-82	-92	-100	-100	-100
Keski Karjalan palvelualue	Tavoite	10	20	30	40	51	61	61	71	81	91	101	101	101
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-10	-20	-30	-40	-51	-61	-61	-71	-81	-91	-101	-101	-101
OkuPoLin palvelualue	Tavoite	12	23	35	47	59	70	70	82	94	105	117	117	117
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-12	-23	-35	-47	-59	-70	-70	-82	-94	-105	-117	-117	-117

Pelastuslaitos yhteensä	Tavoite	65	129	194	259	324	388	388	453	518	582	645	645	645
	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-65	-129	-194	-259	-324	-388	-388	-453	-518	-582	-645	-645	-645

Taulukko 1

2.2 Asuinrakennuksien ja niihin verrattavien valvontakohteiden määräaikaiset valvontakäynnit

Asuinrakennusten valvontakäyntejä tehdään vuonna 2019 seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Suomessa ikäihmisten hoiva- ja palvelumallin kehittämistavoitteena on, että ihmiset asuisivat mahdollisimman pitkään omassa kodissaan. Ikäihmisten itsenäistä kotona asumista tuetaan mm. kotiin vietävillä palveluilla ja turvavälineistöä kehittämällä.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos haluaa omalta osaltaan tukea ikäihmisten kotona asumisen turvallisuutta kohdistamalla valvontakäyntejä asuinrakennuksiin, joiden asukkaat ovat yli 75 vuotiaita. Valvontakäyntejä tehdään vuoden 2019 aikana 500 asuinrakennukseen.

- Vapaa-ajan asuntoihin ei tehdä ennalta suunniteltuja valvontakäyntejä. Turvallisuuteen vaikutetaan turvallisuusviestinnän keinoin hyödyntäen esimerkiksi mökkiläisiltoja ja muita tapahtumia.
- Kohdennetut asuinrakennusten määräaikaiset valvontakäynnit on esitetty taulukon 2 (s. 8) viimeisessä sarakkeessa (TA 2019). Valvontakäyntien toteutumista seurataan kuukausittain vertaamalla toteumaa tavoitteeseen. Ensimmäisessä osataulukossa ovat valvontakäynnit kunnittain/paloasemittain. Toisessa osataulukossa ovat valvontakäynnit palvelualueittain. Viimeisessä osataulukossa ovat valvontakäynnit koko pelastuslaitoksen alueella.

Asuinrakennusten valvontakäynnit (A7-kohteet)2019

Kunta/paloasema		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TA 2019
Ilomantsi	Tav.	2	4	6	8	10	12	12	14	16	18	20	20	20
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joensuu	Tav.	7	32	49	65	81	97	97	113	130	146	162	162	162
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joensuu (paloas.)	Tav.	0	19	29	38	48	58	58	67	77	86	96	96	96
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eno (paloas.)	Tav.	2	3	5	6	8	10	10	11	13	14	16	16	16
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pyhäselkä (paloas.)	Tav.	3	5	8	10	13	16	16	18	21	23	26	26	26
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kiihtelysvaara (paloas.)	Tav.	1	2	4	5	6	7	7	8	10	11	12	12	12
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuupovaara (paloas.)	Tav.	1	2	4	5	6	7	7	8	10	11	12	12	12
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Juuka	Tav.	2	5	7	10	12	14	14	17	19	22	24	24	24
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitee	Tav.	5	10	15	20	25	30	30	35	40	45	50	50	50
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitee (paloas.)	Tav.	4	8	11	15	19	23	23	27	30	34	38	38	38
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kesälahti (paloas.)	Tav.	1	2	4	5	6	7	7	8	10	11	12	12	12
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontiolahti	Tav.	4	8	11	15	19	23	23	27	30	34	38	38	38
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Outokumpu	Tav.	4	8	11	15	19	23	23	27	30	34	38	38	38
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lieksa	Tav.	4	8	11	15	19	23	23	27	30	34	38	38	38
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liperi	Tav.	4	8	11	15	19	23	23	27	30	34	38	38	38
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nurmes	Tav.	3	6	9	12	15	18	18	21	24	27	30	30	30
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polvijärvi	Tav.	2	4	6	8	10	12	12	14	16	18	20	20	20
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rääkkylä	Tav.	1	2	4	5	6	7	7	8	10	11	12	12	12
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tohmajärvi	Tav.	2	4	6	8	10	12	12	14	16	18	20	20	20
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtimo	Tav.	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	10	10
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Palvelualue		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	TA2019
Joensuun palvelualue	Tav.	4	27	40	54	67	80	80	94	107	121	134	134	134
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-4	-27	-40	-54	-67	-80	-80	-94	-107	-121	-134	-134	
Pielisen Karjalan palvelualue	Tav.	10	20	31	41	51	61	61	71	82	92	102	102	102
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-10	-20	-31	-41	-51	-61	-61	-71	-82	-92	-102	-102	
Vaara Karjalan palvelualue	Tav.	9	17	26	34	43	52	52	60	69	77	86	86	86
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-9	-17	-26	-34	-43	-52	-52	-60	-69	-77	-86	-86	
Keski Karjalan palvelualue	Tav.	8	16	25	33	41	49	49	57	66	74	82	82	82
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-8	-16	-25	-33	-41	-49	-49	-57	-66	-74	-82	-82	
OkuPoLin palvelualue	Tav.	10	19	29	38	48	58	58	67	77	86	96	96	96
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-10	-19	-29	-38	-48	-58	-58	-67	-77	-86	-96	-96	

Pelastuslaitos yhteensä	Tav.	40	100	150	200	250	300	300	350	400	450	500	500	500
	Tot.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Erotus	-40	-100	-150	-200	-250	-300	-300	-350	-400	-450	-500	-500	

Taulukko 2

2.3 Paloturvallisuuden itsearviointi

Valvontasuunnitelmassa määriteltyihin kohteisiin voidaan valvontakeinona käyttää myös asiakkaan tekemää paloturvallisuuden itsearviointia. Kiinteistöjen asukkaiden tuottama itsearviointitieto täydentää pelastusviranomaisten riskitietoutta. Paloturvallisuuden itsearviointimenetelmällä tavoitellaan kotitalouksia, joihin ei ole tehty palotarkastusta viimeiseen kymmeneen vuoteen. Kaikki edellä mainitut kriteerit täyttävät kotitaloudet eivät saa itsearviointi lomaketta. Vuonna 2019 itsearviointilomakkeita lähetetään yhteensä 2500 kotitalouteen.

Valvontasuunnitelman mukaisiin kohteisiin lähetetään paloturvallisuuden itsearviointilomake ohjeineen ja liitteineen. Asiakas palauttaa lomakkeen pelastuslaitokselle sähköisesti tai materiaalin mukana olevalla palautuskuorella valvonnan tarpeen määrittelyä varten. Arviointilomakkeet lähetetään kolmessa erässä ja lomakkeiden palauttamisastetta seurataan lähetysrytmien mukaisesti 4/2019, 8/2019 sekä 11/2019 (Taulukko 3 s.10).

Pelastusviranomaisen arvioi asukkaan täyttämän itsearviointilomakkeen perusteella mahdolliset valvontatoimenpiteet:

- Lomakkeiden postitus voidaan uusia niihin kiinteistöihin, jotka eivät lomaketta ensimmäisellä kerralla palauta määräaikaan mennessä.
- Kiinteistöt, jotka eivät uusinta postituksen jälkeen palauta lomaketta, tehdään valvontakäynti.
- Niiden kiinteistöjen osalta, joista lomake palautuu, mutta lomakkeeseen on kirjattu puutteita tai korjattavia asioita, harkitaan jatkotoimenpiteet erikseen.
- Jatkotoimenpiteitä voivat olla yhteydenotto kirjeitse, puhelimitse tai sähköpostitse tai valvontakäynti paikan päällä.
- Kaikki paloturvallisuuden itsearviointimenetelmän piiriin kuuluvat kotitaloudet saavat pelastusviranomaiselta palautteen suorittamastaan itsearvioinnista kirjeitse, puhelimitse, sähköpostitse tai valvontakäynnillä paikan päällä.

Paloturvallisuuden itsearviointi (A7-kohteet)2019

Kunta/paloasema		4	8	12	TA2019
Ilomantsi	Tav.	33	66	100	100
	Tot.	0	0	0	
Joensuu	Tav.	192	336	480	740
	Tot.	0	0	0	
Joensuu (paloas.)	Tav.	133	266	400	400
	Tot.	0	0	0	
Eno (paloas.)	Tav.	23	46	70	70
	Tot.	0	0	0	
Pyhäselkä (paloas.)	Tav.	43	86	130	130
	Tot.	0	0	0	
Kiihtelysvaara (paloas.)	Tav.	23	46	70	70
	Tot.	0	0	0	
Tuupovaara (paloas.)	Tav.	23	46	70	70
	Tot.	0	0	0	
Juuka	Tav.	40	80	120	120
	Tot.	0	0	0	
Kitee	Tav.	90	180	270	270
	Tot.	0	0	0	
Kitee (paloas.)	Tav.	67	134	200	200
	Tot.	0	0	0	
Kesälahti (paloas.)	Tav.	23	46	70	70
	Tot.	0	0	0	
Kontiolahti	Tav.	67	134	200	200
	Tot.	0	0	0	
Outokumpu	Tav.	67	134	200	200
	Tot.	0	0	0	
Lieksa	Tav.	67	134	200	200
	Tot.	0	0	0	
Liperi	Tav.	67	134	200	200
	Tot.	0	0	0	
Nurmes	Tav.	50	100	150	150
	Tot.	0	0	0	
Polvijärvi	Tav.	33	66	90	90
	Tot.	0	0	0	
Rääkkylä	Tav.	23	46	70	70
	Tot.	0	0	0	
Tohmajärvi	Tav.	33	66	90	90
	Tot.	0	0	0	
Valtimo	Tav.	28	49	70	70
	Tot.	0	0	0	

Palvelualue		4	8	12	TA2019
Joensuun palvelualue	Tav.	199	398	600	600
	Tot.	0	0	0	
	Erotus	-199	-398	-600	
Pielisen Karjalan palvelualue	Tav.	185	363	540	540
	Tot.	0	0	0	
	Erotus	-185	-363	-540	
Vaara Karjalan palvelualue	Tav.	146	292	440	440
	Tot.	0	0	0	
	Erotus	-146	-292	-440	
Keski Karjalan palvelualue	Tav.	146	292	430	430
	Tot.	0	0	0	
	Erotus	-146	-292	-430	
OkuPoLin palvelualue	Tav.	167	334	490	490
	Tot.	0	0	0	
	Erotus	-167	-334	-490	

Pelastuslaitos yhteensä	Tav.	843	1679	2500	2500
	Tot.	0	0	0	
	Erotus	-843	1679	2500	

Taulukko 3

3 Valvontayhteistyö muiden viranomaisten ja tahojen kanssa

Pelastuslaitos tekee valvontayhteistyötä muiden viranomaisten ja tahojen kanssa seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Kuntien kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset

Pelastusviranomainen toimii asiantuntijana vastualueellaan maankäytön ja rakentamisen ohjauksessa. Kaavoitukseen annetaan pyydettyä lausuntoja. Uudis- ja korjausrakentamisen osalta pelastusviranomainen neuvoo ja opastaa rakenteelliseen paloturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä ja antaa lausuntoja pelastustoimen laitteisiin sekä pelastus- ja sammutustyön edellytyksiin liittyvistä järjestelyistä ja toimenpiteistä. Suunnittelijoita ja rakentajia ohjataan yhteistyössä rakennusvalvontaviranomaisen kanssa. Pelastusviranomainen osallistuu rakentamiseen liittyviin tarkastuksiin ja katselmuksiin kohdan 4.1.2 periaatteiden mukaisesti.

- Turvallisuus ja TUKES

TUKES tarkastaa määrävälein kohteet, joissa vaarallisten kemikaalien käsittely on laajamittaista. Pelastuslaitoksen kemikaaliviranomaisen ja alueen pelastusviranomaisen osallistuvat Tukesin tarkastuksiin mahdollisuuksien mukaan. Pelastuslaitos tekee yhteistyötä myös Tukesille kuuluvan kuluttajaturvallisuusvalvonnan osalta.

- Kuntien ympäristöviranomaiset

Yhteistyö öljysäiliöiden valvonnassa. Lausuntojen antaminen ympäristölupaa myönnettäessä.

- Terveys- ja sosiaalitoimi

Yhteistyö erityisryhmien asumisturvallisuuden parantamisessa. Pelastusviranomainen osallistuu mahdollisuuksien mukaan tarvittaessa ennakoiviin kotikäynteihin, kotisairaanhoidon ja kotihoidon kotikäynteihin. Osallistumisen tarkoitus on opastaa kotikäyntejä tekeviä havainnoimaan riskejä ja ilmoittamaan niistä tarvittaessa myös pelastusviranomaiselle. Yhteistyötä tehostetaan ns. paloriski-asuntojen osalta, luomalla mm. yhteistyöverkosto sekä sähköinen ilmoitusjärjestelmä.

- Itä - Suomen poliisilaitos

Pelastusviranomaisen tekee poliisin kanssa yhteistyötä suurten yleisötilaisuuksien ennakkosuunnittelussa ja tarkastuksissa. Pelastusviranomaisen ja poliisi suorittavat palontutkintaa ja palonsyöntutkintaa mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä. Lasten luvattomaan tulenkäsittelyyn liittyvässä Tulipyssä-hankkeessa tehdään yhteistyötä poliisin Nuortentiimin kanssa. Ravintoloiden tarkastuksia tehdään yhteistyössä poliisin kanssa. Myös oppilaitosten turvallisuuden kehittämisessä ja ilotulitteiden käytön valvonnassa tehdään yhteistyötä.

- Aluehallintoviranomainen (esim. peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue sekä työsuojelun vastuualue)

Lausuntojen antaminen ympäristölupaa myönnettäessä. Yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon yksikköjen turvallisuusasioiden valvonnassa. Lausuntojen antaminen perustamisvaiheessa ja toiminnan muuttuessa. Anniskelulupa lausuntojen antaminen.

- Kuopion hätäkeskus

Yhteistyö hätäkeskukseen liitettyjen paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen kokiin. Muun muassa erheellisten hälytysten vähentäminen ja laitteiden huollon valvonta.

- Puolustusvoimat, rajavartiolaitos, tulli

Palotarkastukset kiinteistöihin yhteistoimintasopimukseen perustuen. Valvontayhteistyö rajavartiolaitoksen kanssa ravintoloiden valvonnassa.

- Nuohoojat

Nuohoustoimen uudistuksen myötä alueen pelastustoimelta poistuu velvoite huolehtia nuohouspalvelujen järjestämisestä. Käytännössä muutos tarkoittaa piirinuohousjärjestelmästä luopumista. Nuohous on jatkossa vapaasti kilpailtua yritystoimintaa, jossa rakennuksen omistaja tai haltija tilaisi palvelun haluamaltaan yrittäjältä.

Laki astuu voimaan 1.1.2019. Laki sisältää kuuden kuukauden siirtymäajan voimassa oleville piirinuohoussopimuksille, ja ne päättyvät 30.6.2019.

Seuraavien alueiden piirinuohoussopimukset päättyvät 1.1.2019 ja rakennusten omistaja tai haltija voi tilata nuohouspalvelun haluamaltaan yrittäjältä heti vuoden vaihteen jälkeen.

Ø **Joensuu:** Keskusta, (Länsikadun ja Siltakadun lännenpuoleinen alue), Noljakka, Siilainen, Otola Hukanhauta, Ketunpesät, Iiksenvaara, Iksenniitty, Linnunlahti, Marjala, Asevelikylä, Eno pohjoinen, käsittäen Pielisjoen länsipuolen sekä Luhtapohjantie (tie 514) pohjoispuolen.

Ø **Kontiolahti**

Yhteistyö jatkuu edelleen nuohoojien ja pelastusviranomaisen kanssa vikailmoitusten muodossa: Kun nuohooja havaitsee nuohoustyön yhteydessä tulisijassa tai savuhormissa sellaisia vakavia vikoja tai puutteita, joista tulisijaa käytettäessä voi aiheutua tulipalon vaara, hän ilmoittaa niistä kirjallisesti pelastuslaitokselle. Nuohooja ilmoittaa myös vakavista puutteista jotka vaarantavat nuohouksen turvallisen suorittamisen.

Nuohoojilta saapuneet vikailmoitukset kirjataan valvontarekisteriin. Mahdolliset toimenpiteet arvioidaan tapauskohtaisesti.

Pelastusviranomaisen ja nuohoojat järjestävät tarpeen mukaan vuosittaisen ajankohtaispäivän jossa kerätään mm. tietoa ja kokemuksia nuohousuudistuksen seurantahankkeelle.

4. Muut tarkastukset ja katselmukset

4.1 Pelastuslaitoksen epäsäännöllisesti suorittamat tarkastukset ja katselmukset

4.1.1 Jälkitarkastus

Jälkitarkastus on valvontakäynti, jonka pelastusviranomaisen tekee tarvittaessa valvoakseen annettuja korjausmääräyksiä. Jälkitarkastus tehdään korjausmääräysten määräaikojen umpeuduttua, ennen seuraavaa yleistä (määräaikaista) palotarkastusta.

4.1.2 Erityinen palotarkastus

Määräaikaisten valvontakäyntien lisäksi pelastuslaitos suorittaa erityisiä palotarkastuksia. Erityinen palotarkastus tehdään tapauskohtaisen harkinnan mukaan uuteen tai peruskorjattuun rakennukseen ennen käyttöönottoa.

Erityiset palotarkastukset painottuvat poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampiin kohteisiin tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat.

Näitä kohteita ovat pääsääntöisesti pelastusasetuksen (407/2011) mukaiset pelastussuunnitelmavelvolliset rakennukset:

- asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa;
- pelastuslain 18 §:ssä tarkoitettuihin kohteisiin;
- kouluihin, oppilaitoksiin ja muihin vastaaviin opetuksessa käytettäviin tiloihin;
- lastensuojelulaitoksiin ja koulukoteihin sekä päiväkoteihin, perhepäiväkoteihin ja muihin lasten ryhmämuotoisen hoidon järjestämisessä käytettäviin tiloihin lukuun ottamatta yksityisiä asuntoja;
- majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitettuihin majoitusliikkeisiin sekä ulkoilulaissa (606/1973) tarkoitetuille leirintäalueille ja tilapäisille leirintäalueille;
- tiloihin, joita käytetään vähintään 20 henkilön tilapäiseen joukkomajoitukseen;
- kirkkoihin, kirjastoihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, liikenneasemille, messualueille, moottoriradoille, huvipuistoille sekä edellä mainittuja vastaaviin kokoontumispaikkoihin;
- kauppakeskuksiin ja vastaaviin tiloihin sekä yli 400 neliömetrin myymälöihin;
- yli 50 asiakaspaikan ravintoloihin ja vastaaviin tiloihin;
- yli 1500 neliömetrin teollisuus-, tuotanto- ja varistorakennuksiin;
- ympäristönsuojeluasetuksen (4.9.2014/713) 1 §:n mukaisiin ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojiiin;
- kohteisiin, joissa vaarallisen kemikaalin vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain tekemällä siitä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 24§:ssä tarkoitetun ilmoituksen;
- kulttuuriomaisuuden suojelua koskevissa Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa kulttuuriomaisuudeksi määriteltyihin ja sitä sisältäviin rakennuksiin ja kohteisiin sekä muihin lakien ja asetusten nojalla kulttuuriomaisuutena suojeltuihin rakennuksiin ja kohteisiin;
- työpaikkatiloihin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 50;
- yli 100 metriä pitkiin yleisessä käytössä oleviin tunneleihin.

4.1.3 Ylimääräinen palotarkastus

Ylimääräinen palotarkastus on pelastusviranomaisen päättämä valvontakäynti, jota ei ole ajoitettu ja kohdennettu valvontasuunnitelmassa. Ylimääräisiä palotarkastuksia tehdään esimerkiksi seuraavien erityisten syiden vuoksi:

- nuohoojan, tarkastuslaitoksen tai muun viranomaisen havaitsemista henkilö- tai paloturvallisuuteen liittyvistä vakavista puutteista tekemän ilmoituksen johdosta;
- huomattavaa palovaaraa aiheuttavan rakennus- tai muun työmaan aloittamisen yhteydessä;
- rakennuksen henkilömäärän tai käyttötavan tilapäisen muuttumisen johdosta, mikäli muutos oleellisesti vaikuttaa käyttäjien turvallisuuteen;
- kun on perustetta epäillä, että kohteen palo- ja poistumisturvallisuudessa tai muussa henkilöturvallisuudessa on vakavia puutteita;
- teematarkastuksina muiden viranomaisten kanssa (esim. anniskeluravintolat ja muut kokoontumistilat).
- yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski.

4.1.4 Palontutkinta

Pelastuslaki (379/2011 41§) velvoittaa pelastusviranomaisen suorittamaan palontutkintaa. Tulipaloja tutkitaan vastaavien onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja vahinkojen rajoittamiseksi sekä pelastustoiminnan ja toimintavalmiuden kehittämiseksi. Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen suorittamassa palontutkinnassa pyritään selvittämään laaja-alaisesti tulipalon syttymiseen johtaneita tapahtumia, seurauksena aiheutuneita vahinkoja sekä tulipalon sammuttamiseksi tehtyjä toimenpiteitä. Tutkinnoilla halutaan kehittää yleistä paloturvallisuutta, tukea omatoimista varautumista, kehittää pelastuslaitoksen toimintaa sekä vaikuttaa valtakunnallisiin lainsäädäntöhankkeisiin.

Valtakunnallisen palontutkintaohjeen mukaan palontutkinta on jaettu kolmelle tasolle, jotka kuvaavat tutkinnan laadulle ja laajuudelle asettuja vaatimuksia. Tutkinnan taso määräytyy tulipalon aiheuttamien vahinkojen laajuuden perusteella tai muun aiemmin tehdyn tutkintalinjauksen perusteella.

1. Tutkintataso

- Pelastuslaitos tutkii kaikki ne tulipalot, jotka tulevat pelastuslaitoksen tietoon pelastustoiminnan yhteydessä. Tutkinta suoritetaan aina vähintään tasolla yksi.
- Tutkinnasta vastaa pelastustoiminnan johtaja.
- Suoritetun arvion jälkeen on pelastusviranomaisen ilmoitettava poliisille, mikäli tulipalon syttymissyyn on aiheutta epäillä liittyvän tahallisuutta ja tuottamuksellisuutta.

2. Tutkintataso

- Toisen tason tutkinnan suorittaa aina palontutkija
- 2. tutkintatason palontutkinnasta päätöksen tekee päivystävä päällikkö tai riskienhallintapäällikkö
- Pelastuslaitos tutkii tasolla kaksi kaikki ne tulipalot, jotka täyttävät ainakin yhden seuraavista kriteereistä:
 - o tulipalosta on aiheutunut vähintään yhden henkilön kuolema tai vakava loukkaantuminen
 - o tulipalon arvioidaan aiheuttaneen vähintään 200 000 euron vahingon
 - o tutkinnalla saatavalla selvityksellä katsotaan olevan merkitystä palovahinkojen vähentämiseen ja ehkäisemiseen
 - o tutkinnasta on päätetty valtakunnallisessa, ajankohtaisessa tai alueellisessa tutkimushankkeessa tai teemassa
 - o paikalliseen tarveharkintaan liittyvät tutkinnat
 - o valtakunnalliset vuosittain vaihtuvat teematutkinnat

3. Tutkintataso

- Kolmannen tason tutkinnat ovat luonteeltaan erityisen laajoja. Tutkinta käynnistetään tasolla kolme silloin kun tulipaloon liittyy erityisiä seikkoja, joiden selvittäminen on tarpeen. Kolmannen tason tutkintaa ei ole kuitenkaan tarvetta suorittaa niissä tulipaloissa, joiden tutkinnan on aloittanut onnettomuustutkintakeskus.

Pelastuslaitoksella on nimettyjä palontutkijoita jokaisella palvelualueella. Palontutkijoita on vuonna 2019 nimetty 8 henkilöä. Suurin osa tulipaloista tutkitaan heti sammutustyön päätyttyä sammutustyönjohtajan toimesta palontutkintatasolla 1. Tasolla 2 suoritettavia palontutkimuksia on noin 10–20 kpl vuodessa. Kaikki

palontutkinnat kirjataan pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto Prontoon tutkimustasosta riippuen joko onnettomuus - tai palontutkintaselosteelle.

4.1.5 Muita epäsäännöllisiä tarkastuksia ja katselmuksia

Pelastustoimen laitteisiin liittyvää valvontaa tehdään määräaikaisten- ja erityisten palotarkastusten yhteydessä. Laitteiden suunnitteluvaiheessa tehdään tarvittaessa erillisiä ennakkokatselmuksia.

4.2 Kemikaalikohteiden valvonta

Pelastusviranomaiselle on määritelty kemikaalivalvonnan säädöksissä tehtäviä. Kemikaaleja valvotaan pääasiassa palotarkastusten yhteydessä. Kemikaalivalvontaa kehittää ja ohjeistaa asiaan erikoistunut päällystöviranhaltija, jota kutsutaan pelastuslaitoksen kemikaaliviranomaiseksi.

4.2.1 Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi

Alle ilmoitusrajan jäävien sekä ilmoitusrajan ylittävien vähäisten kohteiden valvonta suoritetaan määräaikaisen palotarkastuksen yhteydessä. Ilmoitusrajan ylittyessä toiminnanharjoittaja tekee ilmoituksen, jonka perusteella pelastuslaitoksen kemikaaliviranomainen, tai hänen edustajansa tekee päätöksen ja suorittaa tarkastuksen. Nestekaasun käyttölaitosten ja varastoinnin valvonta hoidetaan samoilla periaatteilla.

4.2.2 Öljylämmityslaitteistot ja öljysäiliöiden valvonta

Käyttöön otettaville öljylämmityslaitteistoille suoritetaan pelastusviranomaisten toimesta 3 kk:n kuluessa laitteiston käyttöönotosta katsastus, kun säiliön tai säiliöiden yhteistilavuus on enintään 200 m³. Yli 200 m³ mutta enintään 1 000 m³ polttoöljyn varastointimäärän kohteisiin suoritetaan tarkastus. Laitteistojen ja ölj-

jysäiliöiden jatkuva valvonta suoritetaan määräaikaisen palotarkastuksen yhteydessä. Valvonnassa tehdään yhteistyötä kuntien ympäristöviranomaisen kanssa.

4.2.3 Pyrotekniset tuotteet

Alueen pelastusviranomainen valvoo kemikaaliturvallisuuslain perusteella pyroteknisten tuotteiden varastointia kaupan yhteydessä ja luovutusta yksityiseen kulutukseen. Valvontaa tehdään pääasiassa määräaikaisten palotarkastusten yhteydessä. Valvontaan liittyen pelastusviranomainen käsittelee toiminnanharjoittajien tekemät ilmoitukset, tekevät tarvittavat päätökset ilmoitusten johdosta sekä tarkastaa pyroteknisten tuotteiden varastoinnin ja myyntipisteet pääasiallisena myyntikautena 27.12. – 31.12.

Pelastusviranomainen tekee yksityiskäytön ilotulituspäätökset silloin, kun käytetään yleisesti myyntiin hyväksytyjä ilotulitteita muulloin kuin joulukuun 31 päivän kello 18:n ja tammikuun 1 päivän kello 2:n välisenä aikana. Pelastusviranomaiselle tulee tehdä ilmoitus pyrotekniikan käytöstä erikoistehosteena kokoon-tumislaisissa (530/1999) tarkoitetuissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa. Pelastusviranomainen voi asettaa tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja aiotulle käytölle.

5. Asiakirjavalvonta

5.1 Poistumisturvallisuusselvitysten valvonta

Pelastusviranomainen valvoo pelastuslain 19§:ssä tarkoitettujen poistumisturvallisuusselvitysten laatimista ja niiden edellyttämien toimenpiteiden toteutumista. Pelastusviranomainen arvioi saamansa poistumisturvallisuusselvityksen perusteella kohteen poistumisturvallisuutta ja ryhtyy tarvittaessa pelastuslain edellyttämiin toimenpiteisiin.

5.2. Pelastussuunnitelmien valvonta

Asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmia valvotaan kohteisiin suoritettavien palotarkastusten yhteydessä. Pelastussuunnitelmaa käytetään palotarkastuksien lähtötietona, ja niiden kautta arvioidaan osaltaan kohteen turvallisuustasoa. Pelastussuunnitelmat pyydetään pelastuslaitokselle ja toimite-

tusta pelastussuunnitelmasta annetaan palaute. Yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmat tallennetaan hyödynnettäviksi palotarkastuksilla, turvallisuusviestinnässä ja suurempien kohteiden osalta erillisten johtamissuunnitelmien lähtötietoina. Asuinrakennusten pelastussuunnitelmia ei tallenneta. Palotarkastusohjelmalla seurataan laadittujen pelastussuunnitelmien määrää, palotarkastuksilla laatua. Pelastussuunnitelman laatu vaikuttaa olennaisesti kohteen riskienarviointiin, joka vaikuttaa kohteen tarkastusväliin.

Yleisötilaisuuteen edellytetään pelastussuunnitelma mikäli tilaisuudessa:

- arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
- käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
- tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta; tai
- tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Yleisötilaisuuteen suoritetaan lisäksi tarpeen mukaan ylimääräinen palotarkastus. Pelastuslaitokselle toimitetusta yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmasta ilmoitetaan tarvittaessa poliisille, terveysviranomaiselle ja muille yhteistyötahoille.

Epäsäännöllisesti suoritettavien valvontatoimenpiteiden määrälliset tavoitteet on arvioitu edellisten vuosien perusteella. Vuoden 2019 määrälliseksi tavoitteeksi on asetettu 1000 kpl.

Muut valvontatoimenpiteet 2019

Kunta/paloasema		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ilomantsi	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joensuu	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joensuu (paloas.)	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eno (paloas.)	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pyhäselkä (paloas.)	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kiihtelyvaara (paloas.)	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuupovaara (paloas.)	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Juuka	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitee	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kitee (paloas.)	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kesälahti (paloas.)	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontiolahti	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Outokumpu	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lieksa	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liperi	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nurmes	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polvijärvi	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rääkkylä	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tohmajärvi	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtimo	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Palvelualue		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Joensuun palvelualue	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pielisen Karjalan palvelualue	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaara Karjalan palvelualue	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keski Karjalan palvelualue	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OkuPoLin palvelualue	Toteuma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pelastuslaitos		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
yhteensä	Tavoite	100	200	300	400	500	600	600	700	800	900	950	1000

6. Valvonnan toteutumisen seuranta

Toteutunutta valvontaa verrataan vuosittain suunniteltuun. Suunnitellut ja toteutuneet tarkastusmäärät kirjataan Prontoon onnettomuuksien ehkäisyn lomakkeeseen. Lomakkeelle kerätään sekä valvontasuunnitelman mukaiset määräaikaikaiset että muut tarkastukset.

Toteutuneita tarkastuksia seurataan palotarkastusohjelman avulla laitoksella kuukausittain. Raportti toteamasta esitellään P-K:n pelastuslaitos – liikelaitoksen johtokunnalle neljännesvuosittain. Määräaikaikaiset palotarkastukset tulee olla tehty 31.12.2019 mennessä.

7. Valvonnan resurssit

Valvontatyötä tekevät pelastusviranomaisiksi nimetyt henkilöt. Valvottavien asioiden moninaisuus on edellyttänyt asioiden keskittämistä vastuuhenkilöille, jotka pyrkivät yhdenmukaistamaan asioiden käsittelyä maakunnassa.

Vastuuhenkilöt on nimetty seuraaville vastuualueille:

- maankäytön- ja rakentamisen ohjaus
- kemikaalikohteiden valvonta
- pelastustoimen laitteiden toteuttamisen ohjaus
- palotarkastusohjelman kehitystyö
- pelastussuunnittelu
- palontutkinta

Pelastuslaitoksen toiminta-alue on jaettu viiteen palvelualueeseen:

- Pielisen Karjalan palvelualue
- Vaara - Karjalan palvelualue
- Joensuun palvelualue
- Okupolin palvelualue
- Keski-Karjalan palvelualue

Kullekin alueelle on nimetty palotarkastuksen vastuuhenkilö. Palotarkastuksen vastuuhenkilö vastaa siitä, että palvelualueen suunnitellut palotarkastukset tulevat tehdyksi. Vastuuhenkilöt kehittävät valvontatoimintaa alueellaan. Resurssina palotarkastusten tekemisessä käytetään pääasiassa palvelualueen henkilöstöä. Suurin osa valvontatyötä tekevästä osallistuu myös esimerkiksi hälytystehtäviin; resurssina käytetään lähes koko henkilöstöä. Yritysten ja laitosten (A1-A6) määräaikaista palotarkastuksia tekevät pääasiassa päällystöviranhaltijat, joidenkin kohteiden myös alipäällystö. Asuinrakennuksien ja niihin verrattavien valvontakohteiden palotarkastuksia tekevät pääasiassa alipäällystö ja miehistö. Vastuuhenkilöt tekevät vastuualueensa työn lisäksi muita tehtäviä pelastustoimen tehtäväkentässä.

Valvontatyöhön käytettävää ja tarvittavaa resurssia on hankala arvioida koska henkilöt osallistuvat valvontatyön lisäksi myös esimerkiksi turvallisuusviestintään ja hälytystehtäviin. Resurssitarvetta voidaan karkeasti arvioida suoritteiden määrän ja niihin käytettävän ajan, sekä asiakokonaisuuksiin käytettävän ajan perusteella seuraavasti:

Tehtävä	henkilötyövuodet
Valvontatyön johto, suunnittelu ja kehittäminen	0,5
Rakentamisen- ja maankäytön ohjaus	0,7
Yritysten ja laitosten määräaikaista palotarkastukset 645 kpl	7,0
Asuinrakennusten palotarkastukset 500 kpl	1,5
Paloturvallisuuden itsearviointi 2500 kpl	1,0
Kemikaalivalvonta	0,5
Palontutkinta	0,3
Pelastussuunnittelun valvonta	0,3
Muu viranomaisyhteistyö	0,3
Pelastustoimen laitteiden toteuttamisen ohjaus	0,3
Palotarkastusohjelman kehitystyö (rekistereiden ylläpito)	0,5
Muut tarkastukset 1000 kpl	0,5
Yhteensä	14,3

Onnettomuuksien ehkäisytyöhön käytettävät resurssit kirjataan Prontoon henkilötyövuosina. Resurssiksi ei lasketa pelkästään valvontatyöhön käytettyjä henkilötyövuosia, koska muillakin työmenetelmillä on hyvin merkittävä vaikutus onnettomuuksien määrään. Turvallisuusviestintään käytettävä aika merkitään Prontoon, mutta tarkkuus ei ole vielä kirjaamiskäytännöistä johtuen riittävä.

8. Valvontakäyntien maksullisuus

Pelastuslain 96 § mahdollistaa maksun perimisen valvontasuunnitelman mukaisista valvontakäynneistä. Asuinrakennusten ja niihin verrattavien valvontakohteiden yleiset valvontakäynnit ovat maksuttomia. Valvontakäyntien ja muun toiminnan hinnoittelu on esitetty P-K: n pelastuslaitos – liikelaitoksen johtokunnan vahvistamassa maksu-, taksa- ja palveluhinnastossa.

9. Vuoden 2018 arviointi

Tilaston laatimisajankohtana 31.12.2018 yrityksiä ja laitoksia tarkastettiin 630 kpl joka poikkeaa noin 3 % suunnitellusta määrästä. Poikkeama noudattelee edellisvuosien tasoa. Tavoite vuodelle 2018 oli 650 kpl. Poikkeamat johtuvat pääsääntöisesti rakennusten käyttötarkoitusten muuttumisesta tai toiminnan loppumisesta.

Asuinrakennuksien osalta tavoitteeseen päästiin. Tarkastuksia suoritettiin 2517 kpl tavoitteen ollessa 2500 kpl. Muut tarkastukset- osiossa tavoitemäärä ylitettiin selvästi: Muiden tarkastusten tavoitemäärä oli 1000 kpl ja tarkastuksia tehtiin 1384 kpl.

Vuodelle 2018 asetettu kokonaistavoite saavutettiin valvontatoiminnan osalta. Valvontatoimenpiteitä kirjattiin yhteensä 4534 kpl ja kokonaistavoite oli 4150 kpl.

9.1 Valvontakäynnit yli 75-vuotiaiden kotitalouksiin

Asuinrakennusten valvontakäynnejä kohdistettiin yli 75- vuotiaisiin asukkaisiin. Valvontakäynnit toteutuivat tavoitteen mukaisesti. Asukkaat ottivat valvontakäynnit hyvin vastaan, myös valvonnan suorittajat näkivät tämän tyyppisen valvontamallin hyväksi. Valvontakäynneillä panostettiin asukkaan konkreettiseen auttamiseen, ja käynneillä tehtiinkin lukuisia toimenpiteitä asukkaan henkilö- ja paloturvallisuuden korjaamiseksi sekä arjen helpottamiseksi:

- Paristoja vaihdettiin yli 300 kpl (pelastuslaitoksen tai asukkaan)
- Palovaroittimia asennettiin yli 200 kpl (pelastuslaitoksen tai asukkaan)
- Muutamia ilmoituksia tehtiin iäkkään henkilön palvelutarpeesta
- Useita palovaroittimien siirtoja parempaan paikkaan tai paremmin kiinni
- Useita häkävaroittimia asennettiin tai neuvottiin oikea asennuspaikka
- Varatietikkaan kiinnitys asukkaan kanssa
- Häkäreikiä savupeltiin
- Sammutuspeitteen asennuksia
- Lieden ja tulisijan ympäristön raivausta (paloturvallisuus)
- Lumenluontia- harjausta
- Pihan hiekoitusta

- Postilaatikon kiinnitystä
- Polttopuiden hakua
- Apuvälineiden kiinnitystä(esim. tartuntakahva)

9.2 Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn kehittämistyöryhmä

Työryhmän laatimien esitysten tavoitteena on tehostaa ja yhdenmukaistaa pelastuslaitosten onnettomuuksia ehkäisevää työtä:

- Työryhmä laati eri valvontamenetelmien (omavalvonta, määräaikaisten valvontamenetelmät) käytöstä tilannekuvan ja teki arvion valvontamenetelmien yhdenmukaistamistarpeista. Valvonnasta laadittiin prosessikuvaus yhteistyössä prosessityöryhmän kanssa.
- Työryhmä teki esityksen toimintatavoista ja menetelmistä, jotka edesauttavat yhteisten linjausten toteuttamiseen onnettomuuksien ehkäisyssä.
- Työryhmä laati esityksen miten yhteistyötä voisi kehittää turvallisuusviestinnässä.
- Työryhmä laati esityksen miten kehittää ja yhdenmukaistaa pelastuslaitosten sekä muiden tahojen kanssa tehtävää yhteistyötä onnettomuuksien ehkäisyssä.

Työryhmä on onnistunut tehtävässään hyvin. Osa raporttiin kirjatuista esityksistä on otettu käyttöön jo vuoden 2018 aikana. Mm. paloriskihankkeen toteuttaminen ns. dynaamisella mallilla, jossa olemassa olevaa tietoa ja osaamista sekä muiden hankkeiden tuotoksia pystytään saattamaan käytäntöön mahdollisimman tehokkaasti. Hankemallin keskeinen toiminnallinen teema on pelastuslaitoksien asiantuntijoiden ja yhteistyöviranomaisten verkostoituminen.

Vuoden 2018 aikana toteutettiin myös onnettomuuksien ehkäisyn kehittämispäivät, joihin osallistui lähes kaikkien pelastuslaitosten edustajat sekä sisäministeriön pelastusosaston edustajia. Kehittämispäivät todettiin tarpeelliseksi ja tilaisuus päätettiin ottaa pysyväksi käytännöksi.

Lisäksi joitakin esityksiä on otettu käsiteltäväksi kumppanuusverkoston kokouksissa:

- Asiantuntijaverkostojen perustaminen
- Valvontamenetelmien yhdenmukaistaminen

Edellä mainitut asiat ovat kokonaisuudessaan loppuraportissa, jonka työryhmä on luovuttanut vuoden 2018 lopussa pelastustoimen uudistamisen hankeryhmälle.

9.3 Ikäihmisen kotona asumisen turvallisuus(IKAT)

Työryhmän toimikausi päättyi 31.12.2018. Työryhmän toimeksiantona oli:

Riskinarviointikriteerien luominen kotona asuvien ikäihmisten turvallisuuden arviointiin:

Poistumisturvallisuuden arviointiin luotiin EVAC-mittari¹, joka pohjautuu kotihoidon RAI – järjestelmään², joka on kotihoidossa käytössä oleva asiakkaan arviointi- ja seurantajärjestelmä. Kotihoidon RAI – järjestelmässä arvioidaan monien kysymyksien ja mittareiden avulla asukas arvioidaan kokonaisvaltaisesti. EVAC-mittarin tarkoituksena on tuoda esille kotihoidon RAI – järjestelmän kriteereiden avulla arvio asukkaan poistumiskyvystä omasta asunnostaan hätätilanteessa.

¹ EVAC = Evacuation, (evakuointi)

² RAI-arviointijärjestelmä = Resident Assessment Instrument, (potilaan arviointiväline)

Ikäihmisten parissa työskentelemiseen tarkoitettujen toimintamallien luominen viranomaisyhteistyölle:

Työryhmä valmisteli valvontatyötä tekeville pelastusviranomaisille PowerPoint-diasarjan, ns. työkalupakin, jossa on mahdollisimman helppo liikkua asiasta toiseen ja löytää tarvitsemansa tiedot valvontatoimiensa tueksi.

Toimintamallit erityisryhmien turvallisuuden parantamiseksi:

Työryhmässä selvitettiin muutamien eri laitosten alueella tehtävää työmuotoa omaishoito- ja perhehoitokohdeiden turvallisuuden edistämiseksi. Toimintamallit luotiin työryhmässä näiden pohjalta kolmelle erityyppiselle toiminnalle, jotka on jaettu vuoden 2018 aikana pelastuslaitosten käyttöön:

- Ammatillisen perhehoidon toimintamalli
- Toimeksiantoperusteisen perhehoidon toimintamalli
- Omaishoidon toimintamalli

Edellä mainitut asiat ovat kokonaisuudessaan loppuraportissa, jonka työryhmä luovutti kumppanuusverkoston turvallisuuspalveluille vuoden 2018 lopussa.

10. Vuoden 2019 onnettomuuksien ehkäisyn kehittäminen

Vuoden 2019 kehitystyö painottuu uuden valvontamenetelmän, paloturvallisuuden itsearvioinnin kehittämiseen niin, että se palvelisi maakunnan asukkaita mahdollisimman hyvin ja menetelmä antaisi pelastusviranomaiselle tehokkaan ja laadukkaan valvontatyökalun. Toisena painopisteenä tulee olemaan yhteistyön kehittäminen sosiaali - ja terveystieteiden kanssa, erityisesti paloriski-ilmoitusten prosessin osalta. Osallistuminen valtakunnallisiin kehityshankkeisiin ja asiantuntijaverkostoihin tuottavat omalta osaltaan osaamista,

ohjeita ja yhteisiä linjauksia, joita P-K pelastuslaitos tulee hyödyntämään päivittäisessä neuvonta-, valistus- ja valvontatyössä.

10.1 Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos hyödyntää myös muita ajankohtaisia pelastuslaitosten kumppanuusverkoston työryhmien tuottamaa aineistoa:

- Riskianalyysityöryhmä
- Palontutkinta 2020
- Turvallisuusviestintä
- Yleisötapahtumat ja erikoistehosteet
- Pelastuslaitoksen sisäiset lukitusjärjestelmät, avainsäiliöjärjestelmät

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos on mukana seuraavissa 2018 - 2019 alkaneissa hankkeissa:

- Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston asiantuntijaverkostot
 - Kemikaalivalvonta
 - Valvontatoiminta

10.2 Opeturva II

- Opeturva II-Opettajankoulutuksen paloturvallisuusosaamisen kehittämishanke

2018 toteutettu:

- Itä-Suomen yliopiston opettajan koulutukseen on laadittu kehittämissuunnitelma, jonka tavoitteena on yliopiston opettajankoulutuksen turvallisuuskulttuurin kehittäminen.

2019 toteutetaan:

- Opettajankoulutuksen henkilökunnalle annetaan turvallisuuskoulutusta
- Vuonna 2019 aloittaville opettajaopiskelijoille pidetään ”opettaja turvallisuuskasvattajana” orientatioluento opintojen alussa.
- Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuksen tiloihin ja toimintaan tehdään turvallisuusauditointi

10.3 Paloriski-ilmoitukset ja viranomaisyhteistyö

- Paloriski-ilmoitukset ja viranomaisyhteistyön kehittämisen hanke 2018-2019:

2018 on toteutettu:

- Paloriski-ilmoitusten ja käsittelyprosessin yhdenmukaistaminen
- Valtakunnallinen yhteistyöverkosto
- Pelastustoimen alueilla on järjestetty paloriskiseminaareja

2019 toteutetaan

- Paloriski-ilmoituksen sähköinen ilmoituslinkki
- Yhteistyön kehittämistä jatketaan muiden viranomaisen kanssa